

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

BG05SFOP001-2.009-0140
ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ФОРУМ

НИЕ – граждани-ТЕ

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

18 февруари 2021

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОЦЕНКА НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ГРАЖДАНИТЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЯ В СЪСТАВНИТЕ ОБЩИНИ НА ОБЛАСТ ХАСКОВО

Оценката се определя като преценка на предоставянето на възможности за гражданско участие при изготвяне и реализиране на публичните политики от местната власт и съответно активността за включване от страна на местната общност чрез публично достъпната информация и сбор от приложими изследвания и разработени индикатори.

Отчитаме като важно проактивното поведение от страна на гражданите и техните сдружения и желанието за включване предвид, че взаимодействието е двустранен процес и зависи от поведението на всички заинтересовани страни.

**Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОЦЕНКА НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ГРАЖДАНИТЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ ПРИ ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЯ В СЪСТАВНИТЕ ОБЩИНИ НА ОБЛАСТ ХАСКОВО

Използвани източници за събиране на информация:

- ❖ Сайт на общината и общински съвет
- ❖ Страници в социални мрежи
- ❖ Телефонни и мобилни приложения
- ❖ Интернет медии
- ❖ Стратегически планове и документи
- ❖ Преглед на нормативната рамка касаеща участието на гражданите
- ❖ Портал за обществени консултации
- ❖ Програма достъп до информация

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

1. ВИДОВЕ ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ

Взаимодействието между властта и гражданския сектор има четири възможни измерения:

- допълване – двете страни споделят сходни цели, но предпочитат различни начини и средства за постигането им,
- сътрудничество – двете страни споделят сходни цели и предпочитат подобни начини и средства за постигането им,
- привличане – различни цели, които страните се опитват да постигнат по подобен начин (обикновено е временно, след което преминава към друга),
- конфронтация – целите и средствата на двете страни са различни.

❖ НАРЪЧНИК ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА ГРАЖДАНСКА АНГАЖИРАНОСТ (CROWDSOURCING) И НА ГРАЖДАНСКА ИТ ПОДКРЕПА (CIVIC HACKING)

<http://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=287>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Гражданската ангажираност (“crowdsourcing”) съчетава две понятия: “crowd” в смисъл на група познати или непознати помежду си хора и “outsourcing” – изнасяне на дейност или задача извън организацията (институцията).

Ангажиране на група от (често непознати) хора с подходящи компетенции, комуникиращи с помощта на съвременните технологии за (иновативно) разрешаване на обществено значим или просто интересен за групата проблем, който има стойност за трета страна.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

2. Методология за измерване на индекс на гражданско участие е разработен от Сдружение Форум Гражданско Участие (ФГУ).

<https://index.fgu.bg/metodologiya.html>

За целите на изследването „гражданско участие“ е дефинирано като:

„Действия и инициативи на граждани, граждански групи и организации, които водят до промяна в политиките и влияят върху управленските решения на различните нива“.

Определени са три области на изследване:

- Област 1: Среда на гражданското участие – законодателство (правна и нормативна рамка), институционална среда (държавни и не-държавни институции);
- Област 2: Практики/проявления на гражданското участие – инициативи на гражданско участие, активни граждани;
- Област 3: Ефект (води ли до промени гражданското участие) – резултат от гражданските инициативи и участие, промяна на средата.

ОБЛАСТ 1: СРЕДА НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ

Законодателна среда

Индикаторът оценява следното:

1. Съществува ли в общината наредба за провеждане на обществени обсъждания, по силата на които проектите на нормативни актове, приемани от общинския съвет, подлежат на обществена консултация?
2. Задължен ли е общинският съвет да публикува годишната си програма за работа, както и график на заседанията с разглеждан дневен ред на достъпно за гражданите място – интернет страница, в сградата на общината и т.н.?
3. Публикува ли ОбС протоколи от заседанията си на достъпно за гражданите място?
4. Предложенията за решения на общинския съвет съпътстват ли се от обяснение дали е проведена обществена консултация и какъв е резултатът от нея?

Институционална среда

1. Има ли активни организации в общината/ областта? С какво се занимават? В каква сфера?
Има ли регистър на НПО в общината?
2. Има ли фонд/ възможности за подкрепа на граждански инициативи.
3. Местните НПО иницират ли подписки, консултации и обсъждания на местните политики и проекти на нормативни актове?
4. Как си взаимодействат активните граждани и организации с общината? Институциите създали ли са необходимите улеснения като: възможност за онлайн консултации, обществени обсъждания, отговорни лица за комуникация между институцията и гражданите? Предвидили ли са бюджет за това?
5. Местната власт задава ли предварително формулирани въпроси, предоставя ли достатъчен срок за представяне на становища и коментари по проекта на акт, който се обсъжда и дава ли обратна връзка за получените становища, кои от тях са възприети, кои не са приети и с какви мотиви?

6. Има ли общината обществени съвети, които участват при изработването на политики и нормативни актове на местно ниво?
7. Съществува ли обществен посредник; ако да, подпомага ли усилията на гражданите да участват във вземането на решения?
8. Има ли местни медии, които отразяват инициативите на местно ниво на граждани и НПО за разрешаване на местни проблеми?

Изводи	Примери	Препоръки	Източници

ОБЛАСТ 2: ПРАКТИКИ/ПРОЯВЛЕНИЯ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ

Инициативи за гражданско участие

1. Използват ли се различни форми на гражданско участие, напр. местни референдуми, местни граждански инициативи, общо събрание на населението/петиции др.? Гражданите, НПО или институциите ги инициират?
2. Примери за кампании/инициативи на активни граждани и НПО в общината може да посочите, които са били успешни?
3. Възползват ли се гражданите от правото си да подават заявления за търсене на информация от различни институции (на местно ниво) и как институциите изпълняват задълженията си по ЗДОИ?
4. Участват ли гражданите и НПО в публични обсъждания за консултиране на проектите на наредби, стратегии и планове в общината? Търсят ли предварително информация и материали?
5. Успяват ли да изработят становища и предложения относно акта, който се консултира в определения срок?
6. Използват ли се активно социалните медии за изразяване на гражданска позиция, за консолидиране на мнение, за застъпническа кампания?

Инициативи за гражданско участие	Изводи	Примери	Препоръки	Източници
Активни граждани	Изводи	Примери	Препоръки	Източници
<ol style="list-style-type: none"> 1. Доколко гражданите следят общественно-политическия живот? Запознати ли са с решенията, които се обсъждат/приемат от местната власт? 2. Участват ли гражданите в доброволчески инициативи, даряват за каузи, членуват в организации, организират различни инициативи – подкрепа на различни групи, подобряване на средата, подпомагане на местни училища и др.? 3. Доколко хората са готови да се включат в граждански инициативи и действия? 4. Участват ли гражданите в инициативи в Интернет и социалните мрежи, като онлайн петиции и друпи, по общественно-значими въпроси от местно ниво (напр., да се изгради пешеходна пътека, да се изгради или премахне паметник на културата, да се спаси градинка или тревна площ, да се промени име на улица/ населено място)? 		-		

ОБЛАСТ 3: ЕФЕКТ ОТ ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ

Резултат от гражданските инициативи

1. Постигат ли се и в каква степен целите на инициативите на гражданите/ консултациите с тях?

2. Има ли реален резултат от поставените от гражданите искания/ предложения/ становища – какви стъпки са предприети, за да се продължи започнатото чрез гражданската активност? Кой работи по следващите стъпки и как са включени гражданите?

3. В кои сфери е най-ефективно гражданското участие в общината? Кои форми на гражданско участие са най-ефективни?

4. В коя сфера и кои форми на гражданското участие са най-малко ефективни?

Промяна в средата

1. Постига ли се промяна в нормативната рамка/ в политиките - как се е променил политическият, икономически и социален контекст в общината в резултат на гражданските инициативи?

2. Промяна в гражданската активност – наблюдава ли се повишена активност, капацитет на организациите и ефективност на инициативите?

3. Наблюдава ли се повече организираност на гражданите – в групи, организации, мрежи, коалиции?

4. Наблюдава ли се промяна в отношението на медиите към гражданската активност?

Изводи	Примери	Препоръки	Източници
Изводи	Примери	Препоръки	Източници

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3. В одобрения от Конференцията на международни неправителствени организации (МНПО) през 2009 година „Кодекс на добрите практики за гражданско участие в процеса на вземане на решения“ са формулирани четири степенувани форми/нива на гражданско участие: информация, консултация, диалог и партньорство.

Определени са и шест етапа в процеса на вземане на политически решения, описани в матрица на гражданското участие, като всеки от тях предполага взаимодействие между НПО и публичните органи: **определяне на дневен ред, изработване на политиката, вземане на решение, изпълнение, проследяване и преформулиране на политиката.**

❖ <https://www.coe.int/en/web/ingo>

❖ <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016808aecdl>

❖ http://www.balkanassist.bg/files/Code_Bulgarian_final.pdf

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

4. НАСОКИ ЗА ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСА НА ВЗЕМАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ са приети от Комитета на министрите на 27 септември 2017 г. на 1295-то заседание на заместник-министрите, като държавите-членки се приканват да ги използват възможно най-широко и да осигурят разпространението им, по-специално между всички органи, отговорни за или по друг начин ангажирани с гражданското участие в процеса на вземане на политически решения.

Насоките имат за цел да укрепят и улеснят участието на гражданите, неправителствените организации и гражданското общество като цяло при вземането на политически решения.

Видовете гражданско участие в процеса на вземане на решения са определени като: **предоставяне на информация, консултиране, диалог и активно участие.**

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“ се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Матрица на гражданското участие, http://infopass.eu/cause/images/11_Kodex_dobri_praktiki.pdf

Нива на участие ⁵	Партньорство	- Работни групи/ Комитети	- Съвместно изработване	- Съвместно вземане на решения	- Стратегически партньорства	- Работни групи/ Комитети	- Работни групи/ Комитети
	Диалог	- Изслушвания и обществени форуми - Граждански форуми и съвети - Основно лице за връзка с правителството	- Изслушвания и панели с въпроси и отговори - Експертни семинари - Комитети с участие на всички заинтересовани страни и консултативни органи	- Открити пленарни сесии или заседания на комитета	- Семинари за изграждане на капацитет - Семинари за обучение	- Работни групи или комитети	- Семинари и съвещателни форуми
	Консултация	- Петиции - Консултации онлайн или други техники	- Изслушвания и панели с въпроси и отговори - Експертни семинари - Комитети с участие на всички заинтересовани страни и консултативни органи	- Открити пленарни сесии или заседания на комитета	- Мероприятия, конференции, форуми, семинари	- Механизми за обратна връзка	- Конференции или срещи - Консултация онлайн
	Информация	- Лесен и открит достъп до информация - Проучвания - Кампании и лобиране - Уебсайт за ключови документи	- Открит и свободен достъп до документи за политики - Уебсайт за ключови документи - Кампании и лобиране - Излъчване в мрежата - Резултати от изследвания	- Кампании и лобиране	- Открит достъп до информация - Уебсайт за достъп до информацията - Е-mail съобщения - Често задавани въпроси - Публични тържни процедури	- Открит достъп до информация - Събиране на доказателства - Оценка - Проучвания	- Открит достъп до информация
Етапи в процеса на вземане на политически решения		Определяне на дневен ред	Изработване	Решение	Изпълнение	Проследяване	Пре-формулиране

5. Изследване, публикувано от Center for Information & Research on Civic Learning & Engagement at Tufts University, разделя гражданското участие в три категории: **гражданско, изборно и политическо.**

https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%BE_%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B5

ФОРМИ НА УЧАСТИЕ		
Неполитическо участие	Изборно участие	Политическо участие
Решаване на проблеми на общността	Редовно гласуване	Контакти с политици
Редовно доброволчество за неполитическа организация	Агитиране на други за упражняване на право на глас	Контакти с печатни медии
Активно членство в група или асоциация	Демонстриране на значки, надписи, стикери	Контакти с електронни медии
Участие в благотворително събитие	Принос към предизборни кампании	Електронни петиции
Участие в друг вид благотворителност	Доброволчество за кандидат или политическа партия	Петиции на хартия
Кандидатиране на избори	Регистриране на избиратели (само в избирателни системи с доброволна регистрация)	Бойкоти
Символично неучастие		Кампания от врата на врата

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

6. Модел на добри практики на ефективно местно самоуправление е разработен от СЪВЕТА НА ЕВРОПА в няколко области на компетентност със съответните индикатори за оценка и препоръка към общините да го използват за осъществяване на „сравнителен анализ“.

❖ <http://www.namcb-org.bg/images/SEMINARI/chernomoretz06.2011/Bench-pobylgaren.pdf>

По всяка сфера на компетентност са посочени индикатори, които могат да бъдат положителни или отрицателни и за тях са дадени примери. Индикаторите показват постиженията или нивото на компетентност. Използват се допълнителни въпроси за доизясняване на нивото на постиженията във всяка област на компетентност.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ОСНОВНИ ФУНКЦИИ И КОМПЕТЕНЦИИ НА ЕФЕКТИВНОТО МЕСТНО УПРАВЛЕНИЕ

- ФУНКЦИЯ 1 РЪКОВОДСТВО

Основни области на компетентност:

1. Визия и стратегия
2. Управление на персонала
3. Комуникация

- ФУНКЦИЯ 2 ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ

Основни области на компетентност:

1. Планиране и анализ
2. Иновации и промяна
3. Подобряване на изпълнението
4. Управление на ресурсите

- ФУНКЦИЯ 3 АНГАЖИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Основни области на компетентност:

1. Ангажираност на общността
2. Изграждане на партньорства

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ГРАЖДАНИТЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ:

ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД

ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ

ОБЩИНА МАДЖАРОВО

ОБЩИНА
МИНЕРАЛНИ БАНИ

ОБЩИНА СВИЛЕНГРАД

ОБЩИНА
СИМЕОНОВГРАД

ОБЩИНА СТАМБОЛОВО

ОБЩИНА ТОПОЛОВГРАД

ОБЩИНА ХАРМАНИ

ОБЩИНА ХАСКОВО

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАКОНОДАТЕЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- Да се изготви и приеме Наредба за провеждане на обществени консултации на територията на общината в съответствие с изискванията на ЗНА, за да се гарантира прилагането на ясни правила за провеждане на обществени консултации при вземане на съгласувани с местната общност управленски решения.
- В правилника, който урежда организацията и дейността на Общинския съвет и неговите комисии да се заложи изготвяне на годишна работна програма с основни задачи от текущ характер и възможност за допълване.
- Да се дава повече публичност на проведените обществени обсъждания и да се отразява в местната преса участието на гражданите, направените предложения и аргументация в случай, че част от тях не са приети. В тази връзка, на страницата на общината да се публикуват и протоколите от проведените консултации и обществени обсъждания.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАКОНОДАТЕЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- Консултации и провеждане на публични обсъждания могат да се организират и по въпроси от местна значимост дори да не са изискани от закона. За да бъдат ефективни е необходимо да се предостави информация за дневния ред, мястото, деня и часа на срещата, чрез кампания по местните средства за масова информация и персонални писма до активни граждани и групи. В подкрепа на популяризирането е необходимо предварително да се подготвят информационни материали на достъпен език, които да се раздават на публични места. Препоръчително е провеждане на обучение на заинтересованите страни за провеждане на обществени консултации.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- Създаване на публичен регистър на работодателите на местно ниво организации, групирани по сфера на дейност.
- Възобновяване на дейността и сформирание на нови обществени и консултативни съвети и работни групи като механизъм да бъдат чути и взети под внимание мнението, предложенията и проблемите на местните общности и конкретни групи при формулирането и прилагането на местни политики, в т.ч.:
 - Обществен съвет за социално подпомагане към Община X;
 - Комисия за детето по чл.20а от Закон за закрила на детето;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- обществено-експертни съвети и комисии, в които участват представители на творчески съюзи, на заинтересовани ведомства и организации, както и отделни творци и експерти съгласно чл.18 от Закон за закрила и развитие на културата;
- обществен съвет за закрила на културното наследство като съвещателен орган към общината по чл.17, ал.1, т.2 от Закон за културното наследство.
- сформирание на работни групи за изготвяне и прилагане на образователни програми за защита на животните и за запознаване с отглеждането, развъждането, обучението и търгуването на животни в съответствие с чл. 2 и упълномощаване за осъществяване на обществен контрол съгласно чл. 57 от Закон за защита на животните;

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- Осигуряване на публичност и прозрачност на работата на съответните работни групи и съвети чрез предоставяне на информация за:
 - Решение на ОбС/Заповеди на кмета за създаване на Обществения съвет/работната група ведно със срок и правила за работа;
 - Покана и ред за включване на заинтересованите страни/лица като участници;
 - Списък на участниците;
 - Дневен ред и протоколи от заседания и от участие в изготвяне на различни стратегически и програмни документи;
 - Направени предложения и представени становища по различни въпроси;

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- Годишни отчети за работата и представяне пред ОБС;
- Популяризиране на дейността чрез обяви, прес клипинг, инфо кампании, анкетни карти за проучване мнението на гражданите в различни области от обществен интерес и анализ за събраната информация.
- Да се поощри активното гражданско участие и да се подобри комуникацията с ОБА и ОБС като се популяризира възможността и реда за участие на гражданите в работата на постоянните комисии и сесиите на ОБС чрез прес клипинг в местната преса, мейлинг лист към заинтересовани лица и организации, общински бюлетин, отразяване на гражданското участие в протоколите от заседания на ОБС и на постоянните комисии към ОБС.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА - ПРЕПОРЪКИ

- Други мерки за подобряване на диалога с гражданите са:
 - Създаване на възможности за провеждане на онлайн консултации;
 - Организиране на изнесени приемни и срещи с кмета и общинските съветници.
 - Избор на обществен посредник.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНИЦИАТИВИ ЗА ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ

ПРЕПОРЪКИ:

С цел подобряване на диалога, повишаване на доверието в работата на общинската администрация и получаване на обратна връзка, при провеждане на публични обсъждания и консултации по въпроси от обществен интерес добра практика би било да се канят местните граждански и браншови организации като предварително им се предоставят материалите, по които те да представят мнения и становища.

Добре е да се отбележи възможността за даване и на положително становище, а не само на препоръки свързани с отстраняване на пропуски.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИНИЦИАТИВИ ЗА ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ

ПРЕПОРЪКИ:

Добро решение е създаване на Обществен съвет за добро управление и превенция и противодействие на корупцията с широко участие на представители на местната общност, бизнес, НПО, медиите, държавната и общинска администрация. Като цяло е необходимо да се инициират възможности за гражданско участие под различни форми и да се дава обратна връзка към широката общественост за привлечените участници, взетите решения и постигнатите резултати.

Във връзка с изпълнение на задълженията по ЗДОИ като добра практика може да се вземе примера на Община Търговище.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АКТИВНИ ГРАЖДАНИ

ПРЕПОРЪКИ:

Осигуряването на добра осведоменост по развитието и прилагането на политики от местната власт е решаващ фактор за разбиране на мотивите и получаване на подкрепа по въпроси от обществен интерес в различни сфери.

Въвличането на местната общност и конкретни заинтересовани страни легитимира взетите решения и гарантира прозрачност и публичност на административноуправленските процеси.

Желателно е по-активно да се използват формите за гражданско участие и да се подкрепи диалога между местната власт и местната общност чрез инициране на срещи и изнесени приемни на заемашите изборни длъжности, в т.ч. и общинските съветници по квартали и населените места в общината.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АКТИВНИ ГРАЖДАНИ

ПРЕПОРЪКИ:

За подобряване на комуникацията с гражданите е необходимо общинските съветници да предоставят контактна информация и приемни дни/часове и място за прием.

Необходимо е съвместно с медии и НПО системно да се провеждат кампании за гражданско образование както и да се приложи механизъм за идентифициране нуждите на гражданите и ефективното решаване на проблемите им.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

РЕЗУЛТАТ ОТ ГРАЖДАНСКИТЕ ИНИЦИАТИВИ

ПРЕПОРЪКИ:

Разработване и използване на инструменти и механизми за ангажиране на гражданите, сондиране на потребностите и общественото мнение по важни въпроси от местно значение, за приемане на предложения свързани с физическата среда, социалната, образователната и културната инфраструктура.

Осигуряване на добра комуникация и обратна връзка по постъпили сигнали и предложения, включително и през социалните мрежи.

Препоръчително е да се проучат и приложат добри примери за създаване на подкрепяща среда за активно гражданско участие.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРОМЯНА В СРЕДАТА

ПРЕПОРЪКИ:

Добър пример за политически краудсорсинг е онлайн платформата citizens.is с уеб приложенията:

- **„Your Priorities”** („Вашите приоритети“), която позволява на гражданите да дават идеи и да ги обсъждат, като свежда до минимум личните аргументи и троллинг. Платформата се използва в 20 страни от над 1,5 милиона души за 11 години.
- **„My Neighbourhood”** („Моят квартал“), чрез което гражданите разпределят с гласуване определен бюджет за инвестиционни проекти.

Процесът започва с подаване на идеи. Прави се оценка на разходите за изпълнението им. След това гражданите гласуват за идеите, като знаят цената и бюджета. Проектите, събрали найголям брой гласове се реализират.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРОМЯНА В СРЕДАТА

ПРЕПОРЪКИ:

Други възможности за използване на независими платформи за комуникация с местната администрация:

- Мобилното приложение "**Гражданите**" - използва се за сигнали и обратна връзка (100000+ инсталирания).
- Мобилното приложение **Civi.bg** дава достъп на гражданите до институцията и достъп на институциите до проблемите, които интересуват хората. (50000+ инсталирания).

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Препоръки за подобряване на гражданското участие в процеса на вземане на решения

По отношение на нивата на участие е необходимо да се обърне внимание на дейности подкрепящи осъществяването на диалог, консултация и партньорство с гражданите и техните организации, в т.ч.

- създаване на граждански форуми и съвети,
- определяне на лице за връзка с публичната администрация,
- сформирание на работни групи/комитети с участие на всички заинтересовани страни и консултативни органи,
- организиране на обществени и съвещателни форуми, изслушвания и панели с въпроси и отговори, експертни семинари,
- използване на механизми за обратна връзка,
- провеждане на онлайн консултации,

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Препоръки за подобряване на гражданското участие в процеса на вземане на решения

- анализ и споделяне на резултатите от проведени допитвания, консултации и обществени обсъждания,
- организиране и участие в семинари за изграждане на капацитет и др.

- Приоритетно подобряване на взаимодействието между НПО и публичните органи може да се търси в етапите на изработване, проследяване и преформулиране при вземането на политически решения като се акцентира върху изслушването на заинтересованите страни и съвместното изработване, вземане, изпълнение и преформулиране на политически решения от обществен интерес.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Мерки за подобряване:
 - Изготвяне на нормативни документи регламентиращи условията и реда за провеждане на обществено обсъждане в общината.
 - Създаване на обществени и кметски съвети, работни и експертни групи на територията на общината като консултативни органи към кмета и ОбС с ясно формулирани правила за участие и отчетност. Осигуряване на публичен достъп до протоколи от работата на обществени, консултативни и кметски съвети.
 - Провеждане на медийна кампания за осигуряване на широка обществена осведоменост за предстоящи публични обсъждания.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Мерки за подобряване:
 - Онлайн консултиране за проучване на общественото мнение за разработване и прилагане на политики от местно значение.
 - Внедряване на мобилните приложения за осъществяване на комуникация и предоставяне на услуги.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Механизми за ангажиране на общността:
 - Онлайн консултиране за проучване на общественото мнение за разработване и прилагане на политики от местно значение.
 - Внедряване на мобилните приложения за осъществяване на комуникация и предоставяне на услуги.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Провеждане на консултации със специфичните групи (напр. малък бизнес, малцинствата, младите хора)
- Създаване на обществени/консултативни съвети в социалната сфера, в които са включени представители на целевите групи с цел да оказват съдействие на общинската администрация при формирането и провеждането на местни политики.
- Организиране на срещи и изнесени приемни на кмета и общинските съветници с граждани, НПО и заинтересовани страни (в т.ч. синдикални организации, браншови организации, концесионери, собственици на заведения и др.).

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Провеждане на консултации със специфичните групи (напр. малък бизнес, малцинствата, младите хора)
- Организиране на форуми и семинари за споделяне на идеи и опит между публичната администрацията и граждански организации под формата на Световно кафене, Отворено пространство и др.
- Проучване на обществените нагласи и осигуряване на обратна връзка чрез инициране на предварителни и последващи анкети към гражданите на официалната интернет страница на общината и в медиите, анализ на резултатите, предложения на база на анализа, предприемане на мерки и оповестяването им.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Подобряване мнението на хората за провежданите с тях консултации
- Прилагане на механизми за насърчаване на гражданското участие и поощряване на диалога между НПО и местната администрация.
- Отразяване на резултатите от консултациите в приоритетите, политиките и плановете на общината
- Организиране на дискуссионни форуми и работни срещи с всички заинтересовани страни във всички етапи на съвместно вземане на политически решения.

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Гражданско участие /Област на компетентност 1: Ангажираност на общността

- Провеждане на “отворени” срещи на комисиите и открито вземане на решения.
- Изготвяне и популяризиране на ясни правила за възможностите за участие на гражданите в работата на постоянните комисии към ОбС и в сесиите на ОбС и за реда на това участие..

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ “
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2. Изграждане на партньорства –
Основна област на компетентност: Изграждане на партньорства

ИНИЦИАТИВА!

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Проект № BG05SFOP001-2.009-0140 „ФОРУМ ЗА ПРИЛОЖНА ДЕМОКРАЦИЯ“
се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд